

СОЛІДАРНІСТЬ

СПЕЦВИПУСК

ПЕТРО ПОРОШЕНКО ЗУСТРІЧАЄТЬСЯ З ЖИТЕЛЯМИ ОДЕЩИНИ

РЕПОРТАЖ

ПЕРЕТВОРЕННЯ, У ЯКИХ МОЖЕ ВЗЯТИ УЧАСТЬ КОЖЕН

Кочубеївська об'єднана громада була створена в липні 2015 року. Чотирнадцять сіл Високопільського району Херсонської області одними з перших в Україні пішли шляхом децентралізації. Сьогодні села активно розвиваються, зміни видно неозброєним оком

**10,5 млн грн
на 3400 чоловік**

За словами голови Кочубеївської ОТГ Івана Дударя, бюджет Високопільського району на 2016 рік становив 22 мільйони гривень, а бюджет Кочубеївської громади – 10,5 мільйона, це при тому, що в громаді мешкає 3400 чоловік, а населення району – 12 тисяч.

Староста Заградівки (понад 700 мешканців), яка входить до Кочубеївської ОТГ, Наталія Шалига розповідає:

«Я дев'ять років працювала секретарем Заградівської сільської ради. Коштів на капітальний ремонт доріг ніколи не вистачало, у кращому разі – на ямковий.

закінчення на стор. 2

Децентралізація стане ще однією нашою цивілізаційною відмінністю від сусідів по радянському табору. Справжнє самоврядування неможливе в авторитарній державі. Деспотія не терпить ані самостійності громад, ані, тим більше, свободи громадянина

Президент Петро Порошенко

ОБ'ЄДНАТИСЯ, ЩОБ БУТИ СИЛЬНІШИМИ

СТВОРЕННЯ об'єднаних територіальних громад – це перший і надважливий крок на цьому шляху. На шляху їхнього розвитку та фінансової самостійності.

Чому робиться реформа

За період з 1990 по 2014 рік сільське населення в Україні зменшилося на 2,8 мільйона. 800 сіл геть знелюдніли. У багатьох ще живих селах давно не працюють дитсадки, школи, а лікарні розтягли на цеглу. Асфальтовані дороги в таких селах перетворилися на суцільні ями.

Навіть більшим і успішнішим селам складно утримувати в належному стані школи, лікарні, дороги. За таких умов об'єднання громад – це єдина

можливість вижити й розвиватися. Свого часу таким самим шляхом рухалися Великобританія, Німеччина, Польща, а також частина пострадянських країн, що істотно поліпшило їхнє життя.

Створення об'єднаних територіальних громад – це частина великої реформи з децентралізації, коли місцеві органи влади нарешті отримують грошові ресурси під свої повноваження і водночас беруть на себе пряму відповідальність перед виборцями за ефективність роботи.

Як користуватися реформою?

Реформа місцевого самоврядування і створення

Протягом багатьох років в Україні різні президенти та уряди ратували за збільшення фінансової самостійності регіонів. Але тільки після Революції гідності влада почала робити реальні кроки в цьому напрямі

об'єднаних територіальних громад – це шанс для всіх її мешканців нарешті стати господарем не тільки у своєму домі, а й у рідному селі чи місті. Громаді залишають частину податків і надають пряму субвенцію з держбюджету, щоб вона могла вирішити, куди їх найкраще використати.

Громада отримує можливість:

- самостійно та прозоро планувати власний бюджет і його видатки;
- залучати інвестиції;
- забезпечувати якісні житлово-комунальні послуги;
- ремонтувати дороги;
- облаштовувати дитячі садки, школи, будинки культури;
- створювати фельдшерсько-акушерські пункти;

закінчення на стор. 3

У результаті фінансової децентралізації в I кварталі 2017-го власні доходи місцевих бюджетів зросли на 11,4 млрд грн порівняно з аналогічним періодом минулого року і становили загалом 41,6 млрд грн. Зростання – 38 %

ЩО НАМ ДАСТЬ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ

підприємства,
нові робочі
місця

швидка
допомога

оновлення
дитсадків і шкіл

медобладнання,
лікувальні
заклади

спортивні
майданчики

ремонт доріг

будинки
культури

облаштування
сільських
базарів

дотації
на енерго-
збереження

**30 квітня відбудуться вибори
в 47 об'єднаних територіальних громадах**

ПЕРЕТВОРЕННЯ, У ЯКИХ МОЖЕ ВЗЯТИ УЧАСТЬ КОЖЕН

ГОЛОВА КОЧУБЕЇВСЬКОЇ ОТГ ІВАН ДУДАР

закінчення. початок на стор. 1

Така ж ситуація і з вуличним освітленням. Ми навіть не могли замовити проектну документацію. Зараз у нашому селі на двох вулицях провели освітлення. Вирішили й питання ремонту містка через річку Інгулець від Заградівки до села Шестірні Широківського району Дніпропетровської області».

Ближче до людей

За час після об'єднання багато що змінилося. У Кочубеївці, у якій мешкає трохи менше як 750 чоловік, працював центр медичної допомоги, який раніше був лише в районному центрі. Це дало змогу працювати більше десятка людей.

Запрацювала екстрена медична допомога. Голова ОТГ каже: «Пункт постійного базування медичної допомоги відкрили до першої річниць громади. Зараз він працює цілодобово, а швидка на виклик

у будь-яке село доїжджає за 15 хвилин».

Більш того, ми провели ще й капітальний ремонт 140-річної будівлі, де розміститься амбулаторія. Роботи завершено, і стаціонарне відділення, яке шість років було закрите, — працює.

Тепер виникла нова проблема — бракує кваліфікованих кадрів.

Місцева жителька Анна Бориславівна ділиться: «Кращі спеціалісти пішли працювати у швидку, а фельдшерів не вистачає. Є проблеми і з бухгалтерами, адже кількість робочих місць на селі значно зросла». І це найкраща відповідь для тих, хто твердить про «геноцид села».

До речі, у сусідньому Орловому (650 мешканців), яке входить до ОТГ, теж відкрили амбулаторію, у якій працює молодий лікар.

Завдяки субвенціям із державного бюджету проведено капітальний ремонт п'яти фельдшерсько-акушерських пунктів.

РЕМОНТ АМБУЛАТОРІЇ В КОЧУБЕЇВЦІ

Аби навести лад на території громади, у Кочубеївці створили нове комунальне підприємство, яке займається прибиранням, благоустроєм і ритуальними послугами.

Також вдалося вирішити й питання освітлення вулиць у семи населених пунктах.

Нью-Кочубеївка стає реальністю

Нині голова громади Іван Дудар втілює в життя ще один, колись, здавалося б, нереальний проект — щодо централізованого водопостачання в сусідньому Орловому. У самій Кочубеївці вода подається централізовано 24 години на добу.

Хочуть у Кочубеївці налагодити й автобусне сполучення — запустити три маршрути: до обласного центру, до залізничної станції та між селами, але поки що триває паперова тяганина.

Тривають ремонтні роботи частини доріг комунальної власності у трьох населених

пунктах: Заградівці, Кочубеївці та Орловому.

З 1 вересня у громаді запрацювала опорна школа, планують придбати новий шкільний автобус.

Не забувають у Кочубеївці і про захисників України. Кожному учасникові АТО ви-

ЩЕ ЯКИЙСЬ РІК ТОМУ Я МИСЛИВ ІНАКШЕ, АЛЕ КОЛИ ПОБАЧИВ РЕАЛЬНІ ЗМІНИ — СУМНІВИ ВІДПАЛИ

ділили земельні ділянки по 2 гектари й надають одноразову матеріальну допомогу в розмірі 3 тисячі гривень.

Значний масив паперотворчості перемістився з району на рівень старост сіл. У Кочубеївці раз на місяць виходить інформаційний вісник «Життя громади».

Ще в планах голови Кочубеївської ОТГ — побудувати дитячий табір відпочинку.

«На березі річки Інгулець, з боку Дніпропетровської області, — пояснив він, — є туристична база. Там відпочива-

НОВА ДОРОГА

ють люди, а наш берег нічим не гірший. Тож за рахунок громади хочемо побудувати дитячий табір відпочинку».

Поліпшуючи життя села, змінюємо країну

Люди розповідають, що спочатку побоювалися децентралізації. Та коли побачили реальні зміни — підтримали реформу. Чимало ініціативних мешканців навіть безкоштовно готові працювати задля облаштування своєї громади. Зокрема, власними силами

перекрили дах будинку культури.

«Для тих, хто сумнівається, об'єднуватися чи ні, наш досвід показує: однозначно — так, — підсумовує Іван Дудар. — Ми робимо кращим життя свого маленького села, але так змінюємо всю країну. Ще якийсь рік тому я мислив інакше, але коли побачив реальні зміни — сумніви відпали. З нас починається будівництво нової держави, про яку ми мріємо. Децентралізація — перемогла».

КАРИНА ШУРИГІНА

Пане Володимире, свого часу ви були міським головою Шумська, сьогодні керуєте об'єднаною громадою. Як вона працює та що змінилося?

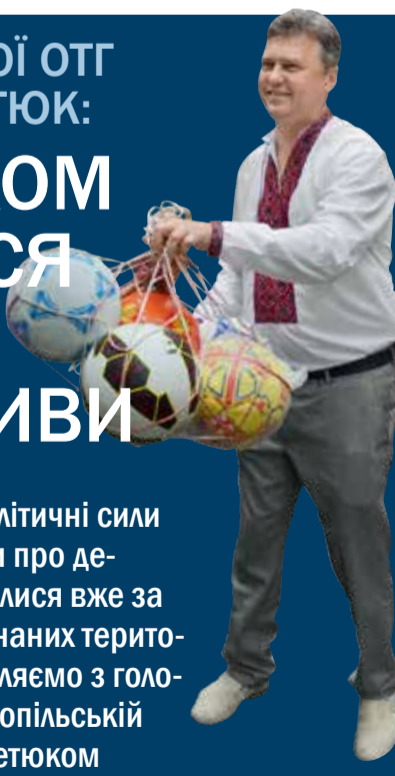
Наша громада є найбільшою в області, адже об'єднує 18 сільських рад і 35 сіл із центром у Шумську. Бюджет становить понад 72 млн грн, з них — власних доходів — близько 19 млн, що у 2,5 рази більше, ніж у 2015 році. Окрім того, нам виділили державну субвенцію понад 15 млн грн. Раніше її взагалі не було. За ці кошти вже багато зроблено. Наприклад, завершено роботи з реконструкції мереж зовнішнього освітлення у п'яти населених пунктах, встановлено нову огорожу Польського кладовища в Шумську, реставровано пам'ятник у селі Биківцях, проведено роботи з ліквідації смітників у чотирьох населених пунктах, зроблено ремонт свердловин, виконано поточний ремонт вулиць у населених пунктах громади на суму від 100 до 200

ГОЛОВА ШУМСЬКОЇ ОТГ ВОЛОДИМИР ПЛЕТЮК:

ПЕРЕД СЕЛОМ ВІДКРИЛИСЯ ДОБРІ ПЕРСПЕКТИВИ

Ще донедавна окремі політичні сили поширювали всілякі міфи про децентралізацію, які розвіялися вже за перший рік роботи об'єднаних територіальних громад. Розмовляємо з головою Шумської ОТГ в Тернопільській області Володимиром Плетюком

ВОЛОДИМИР ПЛЕТЮК ПЕРЕДАЄ М'ЯЧІ ДЛЯ ШКОЛИ

тис. грн у кожному. Зокрема, на ці роботи виділено 3 млн грн у міському бюджеті. Зараз прак-

тично в кожному селі проводяться роботи з ремонту доріг, також розробляємо стратегію розвитку

громади за допомогою канадсько-польського проекту, і вже готовий новий генеральний план міста Шумськ.

Не менш важливим є те, що люди дістали можливість самостійно обирати голову громади та старост та місцях. Можу впевнено сказати, що питання об'єднання — це питання перспективи. Децентралізацією ми зламали стару радянську систему влади, яка все диктувала «зверху».

Які повноваження сьогодні мають старости сіл?

Старости, або так звані вейти, — це своєрідні «рупори» громадськості. Від них ми чекаємо ідей та пропозицій щодо нових проектів. Старости покликані орієнтуватися в проблемах людей і допомагати розв'язувати їх. Також їхня функція — контроль за виконанням бюджету й освоєнням коштів.

Деякі політики поширювали міф про зникнення села внаслідок децентралізації... Але всі села територіально залиша-

ються незмінними. У багатьох із них будуть створені віддалені центри надання адміністративних послуг. Це значно підвищить комфорт жителів громади, адже дасть змогу вирішувати адміністративні питання на місцях, а не в Шумську, як це було раніше. **Над якими проектами працюєте?**

Насамперед будемо реалізувати проекти розвитку. Зокрема, плануємо відновити зону відпочинку в Шумську й відремонтувати 3 км дороги, яка з'єднує Рівненську й Тернопільську області через наш район. Торік провели ремонт двох доріг вартістю 6,5 млн грн та 4,5 млн гривень. За рік існування громади я переконався, що іншого шляху для розвитку просто немає. Люди самі хотіли об'єднання, бо розуміли — без фінансової підтримки село зникне. І хай там що декларують окремі політичні сили, реальні справи, які нам уже вдалося зробити, говорять самі за себе — і це тільки початок.

ОБ'ЄДНАТИСЯ, ЩОБ БУТИ СИЛЬНІШИМИ

закінчення. початок на стор. 1

• **забезпечувати громадську й пожежну безпеку.**

Замість сільрад працюватимуть центри надання адміністративних послуг. Вони займатимуться реєстрацією актів цивільного стану; реєстрацією місця проживання; наданням послуг щодо «внутрішніх» паспортів; призначенням житлових субсидій; виділенням окремих видів державної допомоги; призначенням та перерахунком пенсій.

ЦНАП має бути в кожній ОТГ, а частину його функцій також виконуватимуть сільські старости.

Перші ластівки

Перші об'єднані громади з'явилися в Україні у 2015 році. Тоді 794 сільські, селищні та міські ради ризикнули і об'єдналися в 159 ОТГ. І вже з 1 січня 2016-го всі вони вийшли на прямі відносини з державним бюджетом.

11 грудня 2016 року пройшли вибори в 41 об'єднаній громаді, 18 грудня – у 143 ОТГ.

На підтримку об'єднаних територіальних громад у 2016 році з держбюджету виділено субвенцію в розмірі 1 мільярд гривень. Кошти були розподілені між тими 159 об'єднаними громадами за чіткою форму-

ДЖЕРЕЛА НАПОВНЕННЯ БЮДЖЕТІВ ГРОМАД

Нові можливості, нова якість життя

«ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ створює громадам нові можливості, їхнім мешканцям – нову якість життя. Це можливості для ініціативних і небайдужих управлінських команд на місцях», – написав у Фейсбуці віце-прем'єр, очільник Міністерства регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко. «Реформа децентралізації була і залишається пріоритетною у 2017 році», – сказав він на нараді за участю

представників ОТГ. – Основне завдання в цьому році – секторальне просування реформи – в освіті, медицині, системі надання адмінпослуг, земельних відносинах, дорожній інфраструктурі, сфері планування територій. Ключовими залишаються питання наповнення місцевих бюджетів, ефективне їх використання, у тому числі в частині освоєння виділених субвенцій для розвитку інфраструктури ОТГ і коштів Державного фонду регіонального розвитку».

лою: залежно від кількості сільського населення та площі громади. Це від 960 тисяч грн для найменшої ОТГ до 23 мільйонів – для найбільшої.

Крім того, відповідно до законодавства, об'єднані громади отримали 60 % податку на доходи фізичних осіб і 5 % акцизного збору, які раніше перераховувалися до районного, обласного і державного бюджетів.

Наприклад, Комиш-Зорянська селищна територіальна громада стала першою зареєстрованою в Запорізькій області. Громаду створили одна селищна та чотири сільські ради, сумарний бюджет яких становив 3,5 мільйона гривень. Після децентралізації, коли держава віддала грома-

ді податки, власних доходів у них уже було 10,5 мільйона. Плюс державна субвенція. Таким чином, бюджет громади наблизився до 23 мільйонів гривень.

За рік у громаді не настав рай земний, але там змогли осучаснити харчоблок і котельню в школі, відремонтувати дахи й вікна в дитсадку, школі, будинку культури. Підвищили зарплати спеціалістам. Уперше в історії громада має 14 мільйонів гривень на інвестиції у власний розвиток.

«Я сільським головою працюю 15 років. Якщо порівняти ситуацію рік тому й зараз – то це небо і земля у плані можливостей», – каже голова Комиш-Зорянської об'єднаної громади Ігор Гнатуша.

Підтримка в обмін на відповідальність

У державному бюджеті на 2017 рік на об'єднані територіальні громади передбачено:

- загальну субвенцію в 1,5 мільярда гривень;
- 1 мільярд гривень з державного фонду регіонального розвитку;
- 1 мільярд гривень із загальної субвенції на соціально-економічний розвиток окремих територій.

Загалом – 3,5 мільярда гривень.

Крім того, планується передати до обласних і районних бюджетів 14,9 мільярда гривень на утримання закладів освіти й охорони здоров'я.

НАЙУСПІШНІША РЕФОРМА ПОЛЬЩІ: ДОСВІД, ЯКИЙ ВАРТО ЗАПОЗИЧИТИ

Рік тому Польща відзначала 25-річний ювілей адміністративної реформи. Нині ця реформа вважається найкращим здобутком цієї країни і слугує взірцем для проведення аналогічних перетворень в Україні. Як же досягти такого успіху?

ли в провінційних містечках чи селах часто бувають багатшими, більш сучасними й краще обладнаними, ніж у деяких великих містах. Що там є новенькі спортзали й басейни. Окремо скажу про відомі українцям сільські клуби. Наприклад, село Щепанув – 1700 жителів. Новий клуб (суміщений з дитсадком, весільним залом, бібліотекою) вартістю 1,5 млн євро з'явився за рахунок власних коштів громади, а не завдяки дотаціям ЄС», – пише експерт.

Хороші дороги, прибрані вулиці, роздільне пакування сміття – це те, що кожного разу помічають українські туристи, проїжджаючи через маленькі містечка сусідньої держави. Але це не всі здобутки.

Польські гміни (так у тій країні називаються найменші терито-

ріальні громади) самі взяли на себе відповідальність за свій розвиток. Їхнє керівництво оцінило власні ресурси і в який бік рухатися. У Польщі саме гміна бере відповідальність за розвиток бізнесу на своїй території і за його підтримку.

Наприклад, ще кілька років тому в Польщі геть безперспективним вважалося вирощування смородини, поки один із мешканців гміни Конопніца не

Можливо, ви зустрічали десь у своєму селі оголошення про збирання лікарських трав? Так ось, їх за копійки збирають і здають українці, потім рослини йдуть на переробку в Польщу і звідти повертаються вже у вигляді ліків. То чому б не налагодити такий бізнес в Україні – на рівні громади?

Крім розвитку малого бізнесу, є й інші здобутки польської реформи самоврядування.

Скажімо, гміни самостійно формують добровільні пожежні дружини, які забезпечують відповідну безпеку

сіл. Великі гроші інвестуються в енергозбереження, ті ж сонячні батареї. Гміни й повіти самостійно фінансують власні освітні заклади. У сільській школі в тій же Конопніці можна побачити найсучаснішу техніку – класи обладнані інтерактивними дошка-

ми, ведуться електронні журнали. Загалом на освіту витрачається майже третина бюджетів громад. А ініціативи молоді вітаються й підтримуються – десь на їхнє прохання відкривають скай-парк, десь театр тіней чи гурток народного промислу.

Фінансування всього цього забезпечується переважно за рахунок кількох видів податків, які залишаються на місцях у розпорядженні громад:

- податок на нерухомість (землю, будівлі та споруди);
- частина податку на прибуток підприємств на території громади;
- частина податку з доходів фізичних осіб.

Під час реформи в Польщі кількість гмін було зменшено з 4 тисяч до 2. В Україні, з майже таким самим населенням, адміністративних одиниць понад 11 тисяч, тому скорочення будуть більш радикальні.

Щоб запустити реформу, на початку 90-х поляки внесли зміни майже до сотні законів. Коли через певний час вони запровадили вибори в повітах, то довелося змінити ще 150.

Нині представники новостворених українських громад також скаргяться на брак певних законів, зокрема про управління землею поза межами громади. Але це тільки початок шляху. І лише ставши на нього, ми зможемо побачити, що і як треба вдосконалити й виправляти.

КОЛИ Я ПРИЇХАВ ДО ПОЛЬЩІ В 1997 РОЦІ, МЕНЕ НАЙБІЛЬШЕ ВРАЗИЛИ ДВІ РЕЧІ: ВУЛИЦІ І ГРОМАДСЬКИЙ ТРАНСПОРТ

30 КВІТНЯ – ВИБОРИ В 47 ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ

БІЛЬШЕ РЕСУРСІВ, БІЛЬШЕ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Місцеві бюджети зросли з 69 мільярдів гривень у 2014 році до 147 мільярдів минулого року. Цього року мають вийти на показник у 170 мільярдів. Це означатиме зростання у два з половиною рази

сенс запровадження децентралізації, але тримати їх на депозитних рахунках, маючи не відремонтовані дороги, — це теж неприйнятно. Наголошую: на що конкретно витратити кошти, вирішуйте самі, але люди повинні бачити, де нова дорога, де сучасне освітлення, а де, вибачте, і сміттєзвалище... Гроші для цього є.

ЧАСТКА місцевих бюджетів у зведеному бюджеті країни також збільшилася і впритул наблизилася до 50 відсотків, чого ніколи не було за всю історію України. Отже, доходи місцевих бюджетів розширювалися випереджальними темпами щодо зростання доходів державного бюджету. І останнє підвищення мінімальної заробітної платні удвічі, до 3200 гривень, зіграло тут важливу роль, і колосальну вигоду отримали теж місцеві бюджети.

Те, що ви на місцях отримали такий колосальний ресурс, не означає, що ніхто не буде цікавитися й контролювати ефективне використання цих грошей. Не треба погоджувати це з Києвом, саме в цьому був

Ми на центральному рівні провели велику роботу із залучення ресурсів міжнародних програм фінансової допомоги на потреби розвитку регіонів та місцевих громад. І це не є винахід. Деякі місцеві ради працювали з цим 5 і 10 років тому, залучаючи ресурси. Тож сьогодні гроші є, і ця міжнародна допомога — вагомий додатковий ресурс, який потребує особливо ефективного застосування в інтересах громад, в інтересах кожного громадянина України.

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ
ПЕТРО ПОРОШЕНКО.
З ВИСТУПУ НА ЗАСІДАННІ РАДИ
РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ
20 БЕРЕЗНЯ 2017 РОКУ

ТРИ РОКИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

найважливіші цифри

366 ОТГ

вже створено,
ще в 47 ОТГ
відбудуться вибори

3,12 млн

людей мешкають в ОТГ

у 7,1 рази

загалом зросли
бюджети ОТГ

1383

проекти розвитку
інфраструктури
вже реалізовано
в ОТГ за рахунок
державної субвенції

На 78 млрд грн
зросли місцеві бюджети
з 68,8 млрд грн у 2014
до 146,6 млрд грн у 2016

Більш як
330
сільських
старост
обрано
в ОТГ

40 сучасних
центрів надання
адміністративних
послуг створено
в ОТГ

56
місцевих рад
отримали
повноваження
архітектурно-
будівельного
контролю

380
громад
скористалися
механізмом
спіробітництва
для розв'язання
спільних
проблем

178
опорних
шкіл та
511
їхніх філій
створено
в регіонах

Більш як 20 міжнародних
проектів сприяють
децентралізації в Україні

Близько
\$500 млн
загальний розмір
міжнародної підтримки
децентралізації в Україні

65%
українців
вважають
децентралізацію
потрібною
реформою

На 8,5 млрд грн
збільшилася державна
підтримка розвитку
регіонів та громад
з 0,5 млрд грн у 2014
до 9 млрд грн у 2017

СТАРОСТА СЕЛА

ХТО ВІН

- Лідер, якому громада села* висловила довіру на прямих виборах
- Обирається на 5 років
- Член виконавчого комітету об'єднаної громади за посадою
- Представляє інтереси жителів села в об'єднаній громаді
- Здійснює ефективну комунікацію між місцевою владою та жителями свого села

ЗАВЖДИ ПОРУЧ

- Має робоче місце на території села
- Має зручний для мешканців села графік прийому
- Організує заходи в селі
- Відстежує проблеми громади та пропонує варіанти їх розв'язання
- Працює з громадськими об'єднаннями

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ

- Звітує перед виборцями та перед радою об'єднаної громади, її виконкомом
- Відповідає за активізацію громади села у прийнятті рішень
- Не може суміщати службу з іншою посадою та підприємницькою діяльністю
- У разі невиконання обов'язків достроково позбавляється повноважень за ініціативою жителів або місцевої ради

ВІДСТОЮЄ ІНТЕРЕСИ МЕШКАНЦІВ СЕЛА

- Представляє інтереси мешканців свого села в раді об'єднаної громади та її виконкомі
- Бере участь у підготовці бюджету об'єднаної громади в частині фінансового забезпечення свого села
- Має гарантоване право голосу в раді об'єднаної громади щодо інтересів села
- Бере участь у підготовці рішень ради щодо майна громади свого села
- Контролює використання об'єктів комунальної власності, благоустрій села
- Взаємодіє з усіма організаціями у своєму селі та може отримувати потрібну для його роботи інформацію

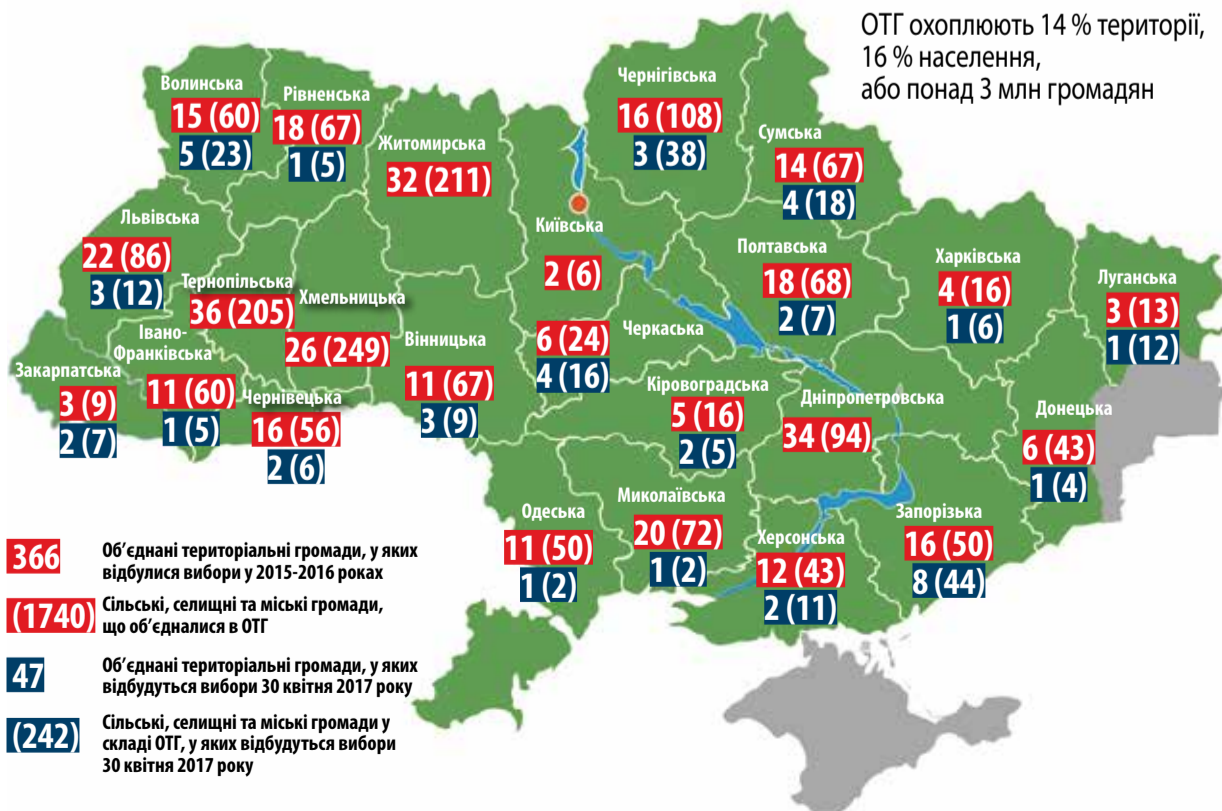
* Тут і далі «село» вжито в значенні «старостинський округ» — одне або декілька сіл (селищ) у складі об'єднаної громади, інтереси яких представляє староста

СОЛІДАРНІСТЬ
ПАРТИЙНА ГАЗЕТА

Партійна газета «Солідарність». Спецвипуск № 1 (4), 18.04.2017 р. Головний редактор Володимир Ільченко. Використано фото УНІАН. Відповідальний за випуск Ільченко В.І. Адреса редакції: 04176, м. Київ, вул. Електриків, 29А. Тел.: (044) 351-75-33. www.solidarist.ua. Засновник: ПАРТІЯ «БЛОК ПЕТРА ПОРОШЕНКА «СОЛІДАРНІСТЬ». Свідоцтво про реєстрацію: КВ №21367-11167Р від 25.06.2015 р. Тираж 110 000 прим. Безкоштовно. Видавець: ТОВ «ДРУКАРНЯ ПРЕС АРТ» 03680, м. Київ, вул. Сім'ї Сосніних, буд. 3, прим. 1. Адреса друкарні: 03680, м. Київ, вул. Сім'ї Сосніних, буд. 3.

КАРТА ФОРМУВАННЯ ОТГ В УКРАЇНІ

ОТГ охоплюють 14 % території,
16 % населення,
або понад 3 млн громадян

- 366** Об'єднані територіальні громади, у яких відбулися вибори у 2015-2016 роках
- (1740)** Сільські, селищні та міські громади, що об'єдналися в ОТГ
- 47** Об'єднані територіальні громади, у яких відбудуться вибори 30 квітня 2017 року
- (242)** Сільські, селищні та міські громади у складі ОТГ, у яких відбудуться вибори 30 квітня 2017 року